

13.5.2015

B8-0450/2015

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, pamatojoties uz jautājumu B8-0117/2015, uz kuru jāsniedz mutiska atbilde,

saskaņā ar Reglamenta 128. panta 5. punktu

par baktērijas *Xylella* radīto ārkārtas situāciju
(2015/2652(RSP))

Rosa D'Amato

EFDD grupas vārdā

Eleonora Forenza, Marisa Matias, Curzio Maltese, Kateřina Konečná, Lidia Senra Rodríguez, Ángela Vallina, Paloma López Bermejo, Neoklis Sylikiotis, Takis Hadjigeorgiou, Jean-Luc Mélenchon, Emmanouil Glezos, Kostadinka Kuneva, Dimitrios Papadimoulis, Miguel Viegas, João Ferreira, Inês Cristina Zuber

GUE/NGL grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par baktērijas *Xylella* radīto ārkārtas situāciju (2015/2652(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2015. gada Īstenošanas lēmumu par ārkārtas pasākumiem, kas veicami, lai novērstu *Xylella fastidiosa* ieviešanu un izplatīšanos Savienībā,
  - ņemot vērā Padomes Direktīvu 2002/89/EK, ar kuru groza Direktīvu 2000/29/EK par aizsardzības pasākumiem pret tādu organismu ieviešanu un izplatību Kopienā, kas kaitīgi augiem vai augu produktiem¹,
  - ņemot vērā Padomes Direktīvu 2000/29/EK par aizsardzības pasākumiem pret tādu organismu ieviešanu, kas kaitīgi augiem vai augu produktiem, un pret to izplatību Kopienā²,
  - ņemot vērā Eiropas un Vidusjūras valstu augu aizsardzības organizācijas (*EPPO*) diagnostikas protokolus attiecībā uz reglamentētajiem kaitīgajiem organismiem,
  - ņemot vērā 2014. gadā publicētās pamatnostādnes, kuru mērķis ir novērst *Xylella fastidiosa* apakšsugas *pauca*, kas izraisa olīvkoku straujas izzūšanas pazīmju kompleksu, izplatīšanos Savienībā,
  - ņemot vērā komisāra *J. Silletti* 2015. gada 16. martā publicēto plānu saistībā ar *Xylella* radīto ārkārtas situāciju,
  - ņemot vērā Apūlijas reģiona administratīvo lēmumu Nr. 10 par pasākumiem, kas piemērojami, lai apkarotu baktēriju *X. fastidiosa*, tostarp pesticīdu intensīvu izmantošanu lielos apjomos un vairāku izmantojamo pesticīdu saraksta paredzēšanu,
  - ņemot vērā Direktīvu 2009/128/EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai³,
  - ņemot vērā jautājumu Komisijai par *Xylella* radīto ārkārtas situāciju (O-000038/2015 – B8-0117/2015),
  - ņemot vērā Reglamenta 128. panta 5. punktu un 123. panta 2. punktu,
- A. tā kā saskaņā ar minētā Īstenošanas lēmuma 5. pantu saimniekaugu stādīšana inficētajās zonās ir aizliegta;
- B. tā kā, kā norādīts minētā Īstenošanas lēmuma 6. pantā, norobežotajā apgabalā, tostarp inficētajā zonā un buferzonā, attiecīgajai dalībvalstij 100 m rādiusā ap augiem, kas ir

¹ OV L 355, 30.12.2002., 45. lpp.

² OV L 169, 10.7.2000., 1. lpp.

³ OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.

pārbaudīti un atzīti par inficētiem ar konkrēto organismu, ir pienākums nekavējoties iznīcināt:

- a) saimniekaugus neatkarīgi no to veselības stāvokļa
  - b) augus, par kuriem ir zināms, ka tie ir inficēti ar konkrēto organismu;
  - c) augus, kuriem novērojami simptomi, kas liecina par iespējamu inficēšanos ar minēto organismu, vai par kuriem ir aizdomas, ka tie ir inficēti ar šo organismu;
- C. tā kā īstenošanas lēmumā daudzviet ir atsauces uz obligātu fitosanitāru apstrādi, kas veicama arī pirms augu iznīcināšanas;
- D. tā kā nesenā zinātniskā atzinumā par *X. fastidiosa* riska novērtējumu Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) norādīja, ka izskaušana ir neiespējama vairāku faktoru dēļ; tā kā *EFSA* jo īpaši norādīja, ka „nav nekādu norāžu par to, ka izskaušana būs veiksmīga, ja slimība ir ieviesusies konkrētā platībā” un ka „tādēļ prioritāte būtu jāpiešķir ieviešanas novēršanai”, savukārt attiecībā uz ierobežošanas stratēģijām, kuras „vairs nav iespējams īstenot, ja slimība ir plaši izplatīta”, efektivitāte dažādos gadījumos var būt „no nenozīmīgas līdz mērenai”;
- E. tā kā nesenā zinātniskā atzinumā par *X. fastidiosa* riska novērtējumu¹ *EFSA* atzīmēja, ka „intensīvas apstrādes ar insekticīdiem izmantošanai, lai ierobežotu slimību pārvešanu un kontrolētu pārnēsātājus kukaiņus, var būt tieša un netieša ietekme uz vidi, pārveidojot veselus barošanās tīklus, kam var būt lavīnveida sekas, un līdz ar to ietekmēt dažādus trofiskos līmeņus; piemēram, patlaban pastāv nopietnas bažas par pesticīdu netiešu ietekmi uz apputeksnēšanos (*EFSA*, 2013); turklāt apstrāde ar insekticīdiem lielos apjomos rada arī risku cilvēku un dzīvnieku veselībai”;
- F. tā kā ES lauksaimniecības modelis arvien vairāk balstās uz neveselīgām lauksaimniecības sistēmām, kas nav elastīgas, un tajā ļoti maz uzmanības tiek veltīts bioloģiskajai daudzveidībai un augsecai attiecībā uz neilggadīgu stādījumu monokultūrām, derīgo organismu trūkim un tam, ka bioloģiskā daudzveidība kopumā samazinās, līdz ar to eksotiskiem augiem un dzīvniekiem ir salīdzinoši viegli iedzīvoties;
- G. tā kā rezistence pret pesticīdiem, ko izmanto kā insekticīdus, pārmērīgas un nekontrolētas šo produktu izmantošanas dēļ paātrinās, tādējādi apdraudot jebkādu fitosanitāro pasākumu panākumus;
- H. tā kā neatbilstoša un neracionāla pesticīdu izmantošana nodrošina labvēlīgus apstākļus, lai pretmikrobu īpašību dēļ parādītos, izplatītos un ilgtermiņā izdzīvotu rezistentas baktērijas, un šādas prakses dēļ lauksaimniecības ekosistēmas ir uzņēmīgas pret invazīvu kaitēkļu uzbrukuma nākamo vilni;
- I. tā kā insekticīdu rezistence ir parādība, kurai ir skaidra pārrobežu ietekme, kura, visticamāk, nav pārvaldāma, izmantojot pašreizējos resursus un zinātnes atziņas, kuru nevar izslēgt un kurai var būt neparedzami medicīniski, sociāli un ekonomiski

---

¹ *EFSA Journal* (2015); 13(1):3989.

ierobežojumi;

- J. tā kā pesticīdu lietošana pat nelielos daudzumos apdraud vairāku Itālijas un Eiropas olīveļļas ražotāju „bioloģiska produkta” marķējumu;
  - K. tā kā vairākas Itālijas un Eiropas vides organizācijas un tirdzniecības asociācijas ir paudušas nopietnas bažas par koku izciršanu un pesticīdu izmantošanu lielos apjomos;
  - L. tā kā savukārt ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) Fitosanitāro pasākumu starptautiskais standarts Nr. 9, kas citēts iepriekš minētajā īstenošanas lēmumā, nosaka, ka viens no pirmajiem pasākumiem, kas jāveic, ir visveiksmīgāk īstenojamo izskaušanas metožu saraksta sagatavošana; katras stratēģijas kopējās izmaksas un izmaksu un ieguvumu attiecība būtu jānovērtē īstermiņā un ilgtermiņā; būtu jāizvērtē gan iespēja neveikt nekādas darbības vai īstenot kaitēkļu pārvaldības pieeju, gan apkarošanas iespējas; visas realizējamās iespējas būtu jāapraksta vai jāapspriež ar lēmumu pieņēmējiem; būtu, cik vien iespējams, jānorāda paredzamās priekšrocības un trūkumi, tostarp izmaksu un ieguvumu analīze; būtu jāiesaka viens vai vairāki varianti, ņemot vērā to, ka galīgā lēmuma pieņemšanai ir jāapsver tehniskās iespējas, izmaksu un ieguvumu analīze, resursu pieejamība un politiski un sociālekonomiski faktori”;
  - M. tā kā saskaņā ar *Krugner et al.* pētījumu „Patogenitātes novērtējums un kukaiņu veikta *X. fastidiosa* celmu pārņemšana uz olīvkoku stādījumiem” (Kalifornijas Olīvu nozares komiteja) *RAPD* analīze parādīja, ka *X. fastidiosa* populācija, kas inficē olīvkokus, pieder pie A genotipa grupas, par kuru ir zināms, ka tā izraisa lapu apdegumu slimību mandeļkokiem, bet neizraisa Pīrsa slimību vīnogulājiem;
  - N. tā kā lauksaimniecības un pārtikas nozare Apūlijā ir viena no svarīgākajām nozarēm reģionā; tā kā arodbiedrības lēš, ka 8000 darba ņēmēju olīvu nozarē var zaudēt darbu;
  - O. tā kā ir ārkārtīgi svarīgi rast risinājumus, ar ko nodrošinātu Apūlijas olīvu nozares konkurētspēju un izcilību, un sekmēt attiecīgo darba ņēmēju nodarbinātības līmeni un ienākumus;
  - P. tā kā attiecībā uz baktērijas *Xylella* radīto ārkārtas situāciju turpinās policijas izmeklēšana, kuras gaitā ir konfiscēti Valsts Pētniecības padomes un „*Aldo Moro*” universitātes dokumenti un datori; tā kā Lacio Administratīvā apgabaltiesa pieņēma izskatīšanai kooperatīvas sabiedrības iesniegtu sūdzību par to, kā tiek īstenoti reģionāli pasākumi saistībā ar baktērijas *Xylella* radīto ārkārtas situāciju;
1. pauž bažas par pašreizējo plaša mēroga izskaušanas programmu, ko pieņēmusi Komisija, jo tā izraisa pārtuksnešanos un lauksaimniecības mantojuma iznīcināšanu, taču nav skaidru zinātnisku pierādījumu par tās efektivitāti, novēršot patogēna izplatīšanos; aicina Komisiju apsvērt alternatīvus risinājumus lauksaimniecības pārtikas ražošanas nozares un vides aizsardzībai šajā reģionā;
  2. aicina Komisiju veikt izmaksu un ieguvumu analīzi par minēto izskaušanas stratēģiju īstermiņā un ilgtermiņā;

3. aicina Komisiju pārskatīt iepriekš minēto īstenošanas lēmumu, jo īpaši tā 6. pantu par 100 m rādiusu ap inficēto augu, prioritāti piešķirot uzraudzībai un izolācijai, nevis iznīcināšanai, kā arī pārskatīt 5. pantu, paredzot, ka var stādīt potenciālos saimniekaugus, kuri jāpārbauda, lai nodrošinātu, ka tie ir brīvi no patogēna, un jāveic uzraudzība, —minētais būtu jāpapildina ar atbilstošu lauksaimniecības praksi (piemēram, ravēšana, atzarošana un pareiza reljefa pārvaldība, pilnībā ievērojot bioloģisko līdzsvaru) un adekvātu un ilgtspējīgu fitosanitāro apstrādi;
4. aicina Komisiju apsvērt dažādus pasākumus, kas jāīsteno atkarībā no baktērijas izplatīšanās apjoma, inficētajiem augiem un baktērijas paveida;
5. aicina Komisiju ierobežot pesticīdu izmantošanu lielos apjomos un īstenot Direktīvu 2009/128 /EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai;
6. aicina Komisiju iekļaut īstenošanas lēmumā arī zinātniskās publikācijas un analīzi, kas liecina, ka attiecīgais *X. fastidiosa* celms neizraisa Pīrsa slimību vīnogulājiem, un tādēļ izslēgt *Vitis* no to augu saraksta, par kuriem ir zināms, ka tie ir uzņēmīgi pret *X. fastidiosa* Eiropas un ārpuseiropas izolātiem (1. pielikums);
7. aicina Komisiju nodrošināt, ka attiecīgo stratēģiju īstenošanai ir pieejami pietiekami finanšu un cilvēkresursi, tostarp finansiāls atbalsts lauksaimniekiem, lai viņi varētu īstenot atbilstošu lauksaimniecības praksi cīņā pret *X. fastidiosa* un tās pārnēsātājiem, kā arī nodrošināt atbilstošu kompensāciju par koku, iztikas un ienākumu zaudējumu, ja tiek iznīcināti olīvkoki un citi potenciālie saimniekaugi;
8. aicina Komisiju un Itālijas valdību sniegt atbalstu tiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kuru darbību ietekmē *Xylella* slimība, saistībā ar to ienākumu zaudējumu un nodarbinātības līmeni;
9. aicina Komisiju saskaņā ar programmu „Apvārsnis 2020” sniegt, piemēram, pienācīgu finansējumu pētniecībai, analīzei un aizsardzībai pret *X. fastidiosa* un tās pārnēsātājiem;
10. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.